

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1228/19-T

Název	Základní škola Ostrava-Dubina, Františka Formana 45, příspěvková organizace
Sídlo	Františka Formana 268/45, 700 30 Ostrava-Dubina
E-mail	posta@zsfformana.cz
IČ	70944661
Identifikátor	600145280
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ludmila Večerková
Zřizovatel	statutární město Ostrava, městský obvod Ostrava-Jih
Místo inspekční činnosti	Františka Formana 268, 700 30 Ostrava-Dubina
Termín inspekční činnosti	11. 6. 2019 – 13. 6. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona zaměřená na posouzení odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti a účinnost opatření k zamezení jejich opakování.

Charakteristika

Základní škola Ostrava-Dubina, Františka Formana 45, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se vzdělávalo v devatenácti třídách základní školy 408 žáků, z nichž 49 bylo se speciálními vzdělávacími potřebami. Speciálně pedagogická péče byla poskytována 33 žákům, pedagogická intervence čtyřem žákům a pro 32 žáky škola zpracovala individuální vzdělávací plány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy v době od posledního inspekčního hodnocení školy realizovaného v květnu 2018 roku provedla změny v oblasti personální a v organizaci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaměřila se na naplňování opatření k odstranění nedostatků.

Pedagogický sbor ve školním roce 2018/2019 doznal dalších změn. Zásadní byla na pracovní pozici speciálního pedagoga. Všichni nově přijatí pedagogičtí pracovníci (celkem osm) mají příslušnou odbornou kvalifikaci, většina i pedagogickou praxi. Začínajícím učitelům je přidělen uvádějící učitel a metodickým vedením asistentů pedagoga byl pověřen školní psycholog, který plní i funkci koordinátora společného vzdělávání. V případě začínající speciální pedagožky nebyla tato metodická podpora zajištěna v dostatečné míře, což se negativně odrazilo především v poskytování podpurných opatření v hodinách speciálně pedagogické péče. Ředitelka ustanovila tzv. kolegium ředitelky – širší vedení, které doplnily nové dvě zástupkyně pro první stupeň základní školy a pro věci ekonomické. Plánovací a kontrolní činnost byla posílena, dílčí kompetence byly delegovány na nižší stupně řízení.

Nedostatky v oblasti organizace vzdělávání, včetně zajištění podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, byly ředitelkou odstraněny. Dokumentace prokazující průběh vzdělávání je řádně vedena. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl aktualizován a obsahuje požadované náležitosti. Rozvrhy vyučovacích hodin respektují maximální počty hodin v dopoledním a odpoledním vyučování. Ředitelka školy zajistila bezodkladnou realizaci podpurných opatření stanovených v doporučeních školských poradenských zařízení, a vytvořila i podmínky k používání kompenzačních pomůcek.

Vzhledem k dalším zjištěním při minulé inspekční činnosti bylo Českou školní inspekcí realizováno dotazníkové šetření se zaměřením na vztahy učitelů k vedení školy. Učitelé konstatují mírné zlepšení. Vedení školy provedlo vlastní šetření. Informace v předložených anketách nedávají úplný obraz o interpersonálních vztazích v pedagogickém sboru. Příležitosti ke zlepšení je trvalé vyhodnocování vztahů mezi pedagogickými pracovníky a zejména vytváření prosociálních vztahů a stabilizovaného pedagogického sboru. Ředitelka školy dále posílila bezpečnost žáků a minimalizovala možnost neoprávněného vniknutí cizí osoby do prostor školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

S ohledem na zjištění při minulé inspekční činnosti byly hospitovány vyučovací hodiny, ve kterých působil asistent pedagoga. V těchto hodinách byly využívány speciální pomůcky či vzdělávání probíhalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Hospitována byla také výuka speciální pedagogické péče.

Ve většině hodin s asistentem pedagoga byly vhodně střídány rozmanité metody a formy výuky, které umožňovaly všem žákům vzájemně spolupracovat a aktivně se zapojovat do nabízených činností. Žáci pracovali nejen skupinově, dostatečný čas měli i na samostatnou práci. Prokazovali náležitě znalosti probraného učiva, s učiteli spolupracovali, se zájmem se účastnili vzdělávacích aktivit. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli vedeni k výraznému mluvenému projevu, správné artikulaci a intonaci, učitelé jim poskytovali průběžnou zpětnou vazbu, využívali vhodné učební pomůcky, včetně speciálních a kompenzačních. V závěru učitelé zhodnotili průběh vyučovací hodiny, ale žáci k sebereflexi byli vedeni jen v menší míře. Asistenti pedagoga poskytovali podporu zejména žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich činnost měla pozitivní přínos i pro vzdělávání ostatních žáků. Patrná byla jejich kvalitní příprava, dobrá znalost třídy a účinná spolupráce s učitelem.

I ostatní vyučovací hodiny bez účasti asistenta pedagoga se vyznačovaly potřebnou podporou žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Převažovala frontální výuka doplněná samostatnou prací. Výuka českého jazyka se vyznačovala pestrou nabídkou činností, účelným střídáním metod a forem práce. Při hodnocení žáků byl zohledňován jejich pokrok. Žáci byli aktivní, pracovali se zájmem. Prokazovali odpovídající znalosti, uplatňovali svou představitost. Zaznamenáno bylo také činnostní učení a rozvíjena byla kreativita žáků při praktickém uplatňování probraného učiva. V jednom případě byl přístup učitele k žákům méně taktní.

Hodiny speciálně pedagogické péče probíhaly k tomuto účelu zřízené učebně. Prostředí učebny bylo málo podnětné, jen omezeně podporovalo učení žáků. K dispozici sice byly kompenzační pomůcky, jejich využití však bylo minimální. Užívané vzdělávací strategie byly jednotvárné. Žáci pracovali pouze v lavicích, chyběly pohybové aktivity, práce na koberci a aktivizující metody výuky. Přestože v hodině speciálně pedagogické péče jsou vřazeni žáci různých ročníků, plněné úkoly nebyly diferencované podle potřeb a možností žáků, chyběla individualizace. Speciální pedagožka neposkytovala potřebnou podporu žákovi se sluchovou vadou.

Nedostatky v oblasti průběhu výuky s účastí asistenta pedagoga, poskytování podpůrných opatření byly ředitelkou odstraněny. Oproti minulé inspekční činnosti bylo zaznamenáno výrazné zlepšení činnosti asistentů pedagoga v průběhu vyučovací hodiny. Hodiny speciálně pedagogické péče oproti stavu v roce 2018 byly zajištěny pedagogickým pracovníkem s příslušnou odbornou kvalifikací, ale jejich průběh byl poznamenán absencí pedagogické praxe speciální pedagožky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Podklady pro hodnocení vzdělávání žáků získávají pedagogové průběžně, uplatňují jednotná pravidla klasifikace v hlavních předmětech. Vyhodnocují je na jednáních pedagogické rady a ke zjištěným problémům stanovují příslušná opatření. O jejich efektivitě svědčí stabilně vyrovnané celkové výsledky vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola uskutečňuje vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a dle potřeby provádí jejich úpravy.

K úspěšnosti žáků ve vzdělávání, zejména žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, přispívá rovněž systematická činnost školního psychologa a součinnost všech členů školního poradenského pracoviště podpořená pedagogy působícími ve třídách. K ověřování naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu v některých předmětech škola využívá běžných interních nástrojů (např. srovnávací písemné práce v paralelních

třídách). V období od minulé inspekční činnosti se zapojila do externího testování žáků v přírodovědných předmětech, dosažené výsledky byly srovnatelné s celorepublikovým průměrem. Škola vytváří podmínky pro účast žáků v individuálních a kolektivních soutěžích, podporuje jejich zapojení a oceňuje jejich úspěšnost. Zákonným zástupcům poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v květnu 2018 činnosti došlo k obměně v pedagogickém sboru na pozicích učitel, asistent pedagoga a speciální pedagog, a také k mírnému zlepšení interpersonálních vztahů mezi pedagogickými pracovníky a vedením školy.

Silné stránky

- Účinná podpora zájmu žáků o učení s využitím aktivizujících metod a forem výuky v povinných vyučovacích předmětech.
- Funkční spolupráce učitelů a asistentů pedagoga příznivě ovlivňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a rovněž ostatních žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné uplatňování individualizovaného přístupu a využívání kompenzačních pomůcek v průběhu poskytované speciálně pedagogické péče.
- Absence systematických opatření vedení školy podporujících rozvoj pedagogických kompetencí začínajícího pedagogického pracovníka.
- Příležitosti ke zlepšení pro vytváření prosociálních vztahů je průběžné vyhodnocování školního klimatu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Přijmout opatření k zajištění efektivity výuky speciálně pedagogické péče.
- Zajistit účinnou metodickou pomoc začínajícím pedagogickým pracovníkům, např. formou vzájemných hospitací nebo využít metodickou podporu ze strany školských poradenských zařízení.
- Využívat odborné zaměření školního psychologa pro udržení a zlepšování interpersonálních vztahů mezi pedagogickými pracovníky a vedením školy, a také pro vytváření stabilního pedagogického sboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Inspekční zpráva čj. ČŠIT-1099/18-T ze dne 5. 7. 2018
2. Písemná zpráva ředitelky školy o odstranění nedostatků uvedených v inspekční zprávě čj. ČŠIT-1099/18-T ze dne 10. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Škola a život s dodatkem č. 1 s účinností od 1. 9. 2016 a s dodatky č. 2 až 3 s účinností od 1. 9. 2018
4. Záznamy z pedagogických rad vedených ve školním roce 2018/2019
5. Rozvrh vyučovacích hodin, podle tříd a vyučujících platný ve školním roce 2018/2019
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
7. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
8. Školní matrika základní školy vedená ve školním roce 2018/2019
9. Záznamy o práci – speciálně pedagogické péče vedené ve školním roce 2018/2019
10. Koncepce rozvoje Základní školy Ostrava-Dubina, Františka Formana 45, příspěvkové organizace ze dne 20. 3. 2017
11. Roční plán práce školy ze dne 31. 8. 2018
12. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
13. Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 31. 8. 2018
14. Souhrnná dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2018/2019
15. Dotazníky zaměstnanců školy z šetření realizovaného ředitelkou školy v roce 2018/2019 (klíma školy)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka

Mgr. Lenka Wollná v. r.

Mgr. Dana Hýlová, školní inspektorka

Mgr. Dana Hýlová v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

Mgr. at Mgr. Andrea Silberová,
odbornice na speciální a sociální pedagogiku

Mgr. at Mgr. Andrea Silberová v. r.

V Ostravě 24. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ludmila Večerková, ředitelka školy

Mgr. Ludmila Večerková v. r.

V Ostravě 26. 6. 2019